SODBA SODIŠČA (četrti senat)

z dne 21. oktobra 2010 *

V zadevi C-306/09,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 35 EU, ki ga je vložilo Cour constitutionnelle (ustavno sodišče) (Belgija) s sklepom z dne 24. julija 2009, ki je prispel na Sodišče 31. julija 2009, v postopku izvršitve evropskega naloga za prijetje, izdanega zoper

I. B.,

SODIŠČE (četrti senat),

v sestavi J.-C. Bonichot, predsednik senata, K. Schiemann, L. Bay Larsen (poročevalec), sodnika, C. Toader in M. Berger, sodnici,

generalni pravobranilec: P. Cruz Villalón,
sodni tajnik: M.-A. Gaudissart, vodja oddelka,

* Jezik postopka: francoščina.

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 11. maja 2010,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

– za I. B. P. Huget, odvetnik,

– za belgijsko vlado T. Materne, zastopnik, skupaj z J. Bourtembourgom in F. Belleflammom, odvetnikoma,

– za nemško vlado J. Möller in J. Kemper, zastopnika,

– za avstrijsko vlado E. Riedl, zastopnik,

– za poljsko vlado M. Dowgielewicz, zastopnik,

– za švedsko vlado A. Falk in C. Meyer-Seitz, zastopnici,

– za vlado Združenega kraljestva I. Rao, zastopnica,

– za Svet Evropske unije O. Petersen in I. Gurov, zastopnika,

– za Evropsko komisijo R. Troosters in S. Grünheid, zastopnika,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 6. julija 2010

izreka naslednjo

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago členov 3, 4, točka 6, in 5, točki 1 in 3, Okvirnega sklepa Sveta z dne 13. junija 2002 o evropskem nalogu za prijetje in postopkih predaje med državami članicami (2002/584/PNZ) (UL L 190, str. 1) in na veljavnost omenjenih členov 4, točka 6, in 5, točki 1 in 3.

2 Ta predlog je bil vložen v okviru postopka, v katerem prvostopenjsko sodišče v Nivellesu (Belgija) (v nadaljevanju: belgijski izvršitveni pravosodni organ) odloča o izvršitvi evropskega naloga za prijetje, ki ga je 13. decembra 2007 izdalo Tribunalul București

(sodišče v Bukarešti) (Romunija) (v nadaljevanju tudi: romunski odreditveni pravosodni organ) za I. B., romunskega državljana, ki prebiva v Belgiji, zaradi izvršitve štiriletne zaporne kazni na podlagi sodne odločbe, ki je bila izrečena v odsotnosti.

Pravni okvir

Pravo Unije

3 Iz obvestila o začetku veljavnosti Amsterdamske pogodbe, objavljenega v *Uradnem listu Evropskih skupnosti* z dne 1. maja 1999 (UL L 114, str. 56), je razvidno, da je Kraljevina Belgija podala izjavo na podlagi člena 35(2) EU, s katero je priznala pristojnost Sodišča, da v skladu s členom 35(3)(b) EU odloča o vprašanjih za predhodno odločanje.

4 V skladu s členom 10(1) Protokola št. 36 o prehodni ureditvi, ki je priložen PDEU, se pristojnosti Sodišča na podlagi naslova VI Pogodbe EU v zvezi z akti Unije, sprejetimi pred začetkom veljavnosti Lizbonske pogodbe, ne spremenijo, tudi če so bile priznane na podlagi člena 35(2) EU.

Okvirni sklep 2002/584

5 V uvodnih izjavah 1, 5, 10 in 12 Okvirnega sklepa 2002/584 je navedeno:

„(1) Po zaključkih Evropskega sveta iz Tampereja 15. in 16. oktobra 1999 […] je treba med državami članicami odpraviti uradni postopek izročitve oseb, ki so po izrečeni končni sodbi na begu pred zakonom, in skrajšati postopek izročitve oseb, ki so osumljene kaznivega dejanja.

[…]

(5) Zastavljeni cilj Unije, da postane območje svobode, varnosti in pravice, prinaša odpravo postopka izročitve med državami članicami in njegovo nadomestitev s sistemom predaje oseb med pravosodnimi organi. Nadalje uvedba novega poenostavljenega sistema predaje osumljenih ali obsojenih oseb zaradi kazenskega pregona ali izvršitve kazni omogoča, da se odpravijo sedaj zapleteni in zamudni postopki izročitve. Tradicionalno sodelovanje, ki je doslej vladalo med državami članicami, bi moralo, v območju svobode, varnosti in pravice, v kazenskopravnih zadevah nadomestiti sistem prostega pretoka pravosodnih odločitev, ki obsegajo odločitve pred izrekom kazni in pravnomočne odločbe.

[…]

(10) Mehanizem evropskega naloga za prijetje temelji na visoki stopnji zaupanja med državami članicami. Njegovo izvajanje se lahko zaustavi samo v primeru resnih in nenehnih kršitev načel iz člena 6(1) [EU] ene od držav članic, ki jih ugotovi Svet na podlagi člena 7(1) [EU] s posledicami, navedenimi v členu 7(2) [EU].

[…]

(12) Ta okvirni sklep spoštuje temeljne pravice in upošteva načela, ki jih priznava člen 6 [EU] in jih izraža Listina o temeljnih pravicah Evropske unije, zlasti Poglavje VI Listine. […]

[…]“

6 Člen 1 Okvirnega sklepa 2002/584 določa:

„1. Evropski nalog za prijetje je sodna odločba, ki jo izda država članica z namenom prijetja in predaje zahtevane osebe s strani druge države članice z namenom uvesti kazenski postopek ali izvršiti kazen zapora ali ukrep, vezan na odvzem prostosti.

2. Države članice izvršijo vsak evropski nalog za prijetje na osnovi načela medsebojnega priznavanja in v skladu z določbami tega okvirnega sklepa.

3. Ta okvirni sklep ne spreminja obveznosti, ki izhajajo iz spoštovanja temeljnih pravic in temeljnih pravnih načel iz člena 6 [EU].“

7 Člen 2 tega okvirnega sklepa z naslovom „Področje uporabe evropskega naloga za prijetje“ v odstavku 1 določa:

„Evropski nalog za prijetje se lahko izda za dejanja, ki se po pravu odreditvene države članice kaznujejo z zaporno kaznijo […], ali kadar sta kazen ali ukrep, vezan na odvzem prostosti, izrečena za kazni do najmanj štirih mesecev.“

8 V členu 3 tega okvirnega sklepa so našteti trije „razlogi za obvezno neizvršitev evropskega naloga za prijetje“.

9 V členu 4 istega okvirnega sklepa z naslovom „Razlogi za fakultativno neizvršitev evropskega naloga za prijetje“ so ti razlogi našteti v sedmih točkah. Točka 6 tega člena v zvezi s tem določa:

„Izvršitveni pravosodni organ lahko zavrne izvršitev evropskega naloga za prijetje:

[…]

6. če je evropski nalog za prijetje izdan zaradi izvršitve zaporne kazni ali ukrepa, vezanega na odvzem prostosti, in se v primeru, ko se zahtevana oseba nahaja v izvršitveni državi članici ali je državljan ali prebivalec te države, in se ta država zaveže, da bo izvršila kazen ali ukrep v skladu s svojim notranjim pravom".

10 Člen 5 Okvirnega sklepa 2002/584 z naslovom „Jamstva, ki jih mora dati odreditvena država članica v nekaterih primerih" določa:

„Za izvršitev evropskega naloga za prijetje, ki jo izvede izvršitveni pravosodni organ, lahko po zakonu izvršitvene države članice veljajo naslednji pogoji:

1. kadar je evropski nalog za prijetje izdan zaradi izvršitve kazni ali ukrepa, vezanega na odvzem prostosti, ki ju odreja sodna odločba, izrečena v odsotnosti in če zahtevana oseba ni bila osebno pozvana na obravnavo ali kako drugače ni bila obveščena o datumu in kraju obravnave, zaradi česar je bila odločba izdana v odsotnosti, se oseba lahko preda pod pogojem, da odreditvena država članica z ustreznim zagotovilom zajamči, da bo oseba, za katero je predvideno prijetje, imela možnost zaprositi za ponovno obravnavo svoje zadeve v odreditveni državi članici in biti navzoča pri sojenju;

[…]

3. kadar je oseba, ki je predmet evropskega naloga za prijetje z namenom uvedbe kazenskega postopka, državljan ali prebivalec izvršitvene države članice, se jo lahko preda pod pogojem, da se oseba po obravnavi vrne izvršitveni državi članici, da bi

v njej prestajala zaporno kazen ali ukrep, vezan na odvzem prostosti, na katerega jo je obsodila odreditvena država članica“.

11 Člen 8 tega okvirnega sklepa z naslovom „Vsebina in oblika evropskega naloga za prijetje“ določa:

„1. Evropski nalog za prijetje vsebuje naslednje podatke, podane v skladu z obrazcem v prilogi:

[…]

(c) dokazilo o izvršljivi sodbi, nalogu za prijetje ali katerikoli drugi izvršljivi sodni odločbi z enakim učinkom, ki sodi v okvir členov 1 in 2;

[…]

(f) odmerjena kazen v primeru končne sodbe ali predpisane možne kazni, ki jih za to kaznivo dejanje predvideva zakonodaja odreditvene države članice;

[…]“

12 Člen 15(2) tega okvirnega sklepa določa:

„Če izvršitveni pravosodni organ ugotovi, da podatki, ki mu jih je poslala odreditvena država članica, ne zadostujejo za odločitev o predaji, zahteva, da se mu nujno pošljejo potrebne dodatne informacije, zlasti v zvezi s členi 3 do 5 in členom 8 […]“

13 Člen 32 Okvirnega sklepa 2002/584 določa:

„Zahteve za izročitev, ki jih države članice prejmejo pred 1. januarjem 2004, bodo še naprej urejali obstoječ[i] pravni akti o izročitvi. Zahteve, ki jih bodo države članice prejele po tem datumu, bodo urejala pravila, ki jih bodo sprejele države članice na podlagi tega okvirnega sklepa. Vendar lahko vsaka država članica, potem ko bo Svet sprejel ta okvirni sklep, v izjavi navede, da bo kot izvršitvena država članica obravnavala zahteve v zvezi z dejanji, storjenimi pred datumom, ki ga bo določila, v skladu z metodami izročitve, ki se uporablja[jo] do 1. januarja 2004. Za ta datum lahko določi najpozneje 7. avgust 2002. Omenjena izjava bo objavljena v *Uradnem listu Evropskih skupnosti*. Ta se lahko kadarkoli umakne.“

Okvirni sklep 2009/299/PNZ

14 Z Okvirnim sklepom Sveta 2009/299/PNZ z dne 26. februarja 2009 o spremembi okvirnih sklepov 2002/584/PNZ, 2005/214/PNZ, 2006/783/PNZ, 2008/909/PNZ in 2008/947/PNZ zaradi krepitve procesnih pravic oseb ter spodbujanja uporabe načela vzajemnega priznavanja odločb, izdanih na sojenju v odsotnosti zadevne osebe (UL L 81, str. 24), s katerim se morajo države članice na podlagi njegovega člena 8(1)

uskladiti najpozneje do 28. marca 2011, je bil razveljavljen člen 5, točka 1, Okvirnega sklepa 2002/584, hkrati pa je bil vanj dodan nov člen 4a.

15 Vendar pa se ta člen z naslovom „Odločbe, izdane na podlagi sojenja, na katerem zadevna oseba ni bila osebno navzoča“ nanaša le na priznavanje in izvrševanje odločb, ki so bile v odsotnosti zadevne osebe izrečene po 28. marcu 2011.

Nacionalna prava

Belgijsko pravo

16 Z zakonom z dne 19. decembra 2003 o evropskem nalogu za prijetje (*Moniteur belge* z dne 22. decembra 2003, str. 60075, v nadaljevanju: zakon o evropskem nalogu za prijetje) je bil Okvirni sklep 2002/584 prenesen v nacionalno zakonodajo.

17 Glede, prvič, razlogov za obvezno neizvršitev evropskega naloga za prijetje člen 4 tega zakona določa:

„Izvršitev evropskega naloga za prijetje se zavrne v naslednjih primerih:

[…]

(5) če obstajajo resni razlogi za prepričanje, da bi izvršitev evropskega naloga za prijetje povzročila kršitev temeljnih pravic zadevne osebe, kot so določene v členu 6 [EU]“.

18 Glede, drugič, razlogov za fakultativno neizvršitev evropskega naloga za prijetje člen 6 tega zakona določa:

„Izvršitev se lahko zavrne v naslednjih primerih:

[…]

(4) če je evropski nalog za prijetje izdan zaradi izvršitve kazni ali ukrepa, kadar je zadevna oseba belgijski državljan ali prebiva v Belgiji, in se pristojni belgijski organi zavežejo, da bodo izvršili kazen ali ukrep v skladu z belgijskim pravom;

[…]“

19 Glede učinkovite izvršitve odločbe iz člena 6, točka 4, zakona o evropskem nalogu za prijetje člen 18(2) zakona z dne 23. maja 1990 o transferju obsojencev med državami, prevzemu in prenosu nadzora nad osebami, ki so bile pogojno obsojene ali pogojno izpuščene, ter predaji in prenosu izvršitve zapornih kazni in ukrepov, vezanih na

odvzem prostosti (*Moniteur belge* z dne 10. junija 2005, str. 26718, v nadaljevanju: zakon o transferju), določa:

„Posledica sodne odločbe, sprejete na podlagi člena 6, točka 4, zakona […] o evropskem nalogu za prijetje, je prevzem izvršitve kazni ali ukrepa, vezanega na odvzem prostosti, iz navedene sodne odločbe. Kazen ali ukrep, vezan na odvzem prostosti, se izvrši v skladu z določbami tega zakona."

20 Člen 18 zakona o transferju, ki je uvrščen v poglavje VI tega zakona z naslovom „Izvrševanje v tujini izrečenih zapornih kazni ali ukrepov, vezanih na odvzem prostosti, v Belgiji", je treba brati v povezavi s členom 25 tega zakona, ki določa:

„Določbe poglavij V in VI se ne uporabljajo za kazenske obsodbe, izrečene v odsotnosti, razen v primerih iz člena 18(2), kadar gre za obsodbo, izrečeno v odsotnosti, ki je postala pravnomočna."

21 Glede, tretjič, jamstev, ki jih mora dati odreditvena država članica, člena 7 in 8 zakona o evropskem nalogu za prijetje prenašata točki 1 in 3 člena 5 Okvirnega sklepa 2002/584. Člen 7 tega zakona glede izvršitve kazni, ki je bila naložena z odločbo, izrečeno v odsotnosti, določa:

„Kadar je evropski nalog za prijetje izdan zaradi izvršitve kazni ali ukrepa, vezanega na odvzem prostosti, ki ju odreja sodna odločba, izrečena v odsotnosti, in če zahtevana oseba ni bila osebno pozvana na obravnavo ali kako drugače ni bila obveščena o datumu in kraju obravnave, zaradi česar je bila odločba izdana v odsotnosti, se oseba lahko preda pod pogojem, da odreditvena država članica z ustreznim zagotovilom

zajamči, da bo oseba, za katero je predvideno prijetje, imela možnost zaprositi za ponovno obravnavo svoje zadeve v odreditveni državi članici in biti navzoča pri sojenju.

Obstoj določbe v pravu odreditvene države, v kateri je predvidena pritožba, in navedbo pogojev za vložitev te pritožbe, iz katerih izhaja, da bo oseba v resnici lahko vložila pritožbo, je treba šteti za ustrezno zagotovilo v smislu prvega odstavka."

22 Člen 8 zakona o evropskem nalogu za prijetje določa:

„Kadar je oseba, ki je predmet evropskega naloga za prijetje, izdanega zaradi uvedbe kazenskega postopka, belgijski državljan ali prebiva v Belgiji, je to osebo mogoče predati pod pogojem, da se po sojenju vrne [v Belgijo], da bi v njej prestajala kazen ali ukrep, na katerega jo je obsodila odreditvena država."

Romunsko pravo

23 Člen 522a romunskega zakona o kazenskem postopku določa:

„Ponovno sojenje osebam, ki jim je bilo sojeno v odsotnosti, v primeru izročitve.

V primeru zahteve za izročitev osebe, proti kateri je tekel postopek in je bila obsojena v odsotnosti, lahko sodišče, ki je odločalo na prvi stopnji, na zahtevo obsojene osebe zadevo ponovno obravnava.

Členi od 405 do 408 se uporabljajo po analogiji."

24 Člen 405 romunskega zakona o kazenskem postopku določa:

„O reviziji se, potem ko je bilo ugotovljeno, da je dopustna, odloči na podlagi postopkovnih pravil, ki veljajo za odločanje na prvi stopnji.

Če sodišče meni, da je to potrebno, ponovno izvede dokaze, ki so jih stranke navedle v postopku na prvi stopnji ali v zahtevi za revizijo, če je ta dopustna."

Postopek v glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

25 Tribunalul București je s sodbo z dne 16. junija 2000 I. B. obsodilo na štiriletno zaporno kazen zaradi storitve kaznivega dejanja trgovine z jedrskimi in radioaktivnimi snovmi. Ta sodba je bila potrjena s sodbo Curtea de apel București (pritožbeno sodišče v Bukarešti) z dne 3. aprila 2001.

26 Ti sodišči sta I. B. dovolili, da kazen, ki mu je bila naložena in potrjena v kontradiktornem postopku, prestaja ob delu na svojem delovnem mestu, in ne v zaporu.

27 Curtea Supremă de Justiție (Romunija) (vrhovno sodišče) je z odločbo z dne 15. januarja 2002 – pri čemer je odločalo na podlagi dejstev, ki mu jih je predložilo predložitveno sodišče, v odsotnosti, ne da bi bil I. B. osebno obveščen o datumu in kraju obravnave – prej izdani odločbi razveljavilo v delu, v katerem I. B. dovoljujeta prestajanje štiriletne zaporne kazni ob delu, in odločilo, da se ta kazen prestaja v zaporu.

28 Februarja 2002 se je I. B. preselil v Belgijo, potem ko je bil po lastnih navedbah žrtev hudih kršitev pravice do poštenega sojenja. Njegova žena in otroka so se mu po oktobru 2002 postopoma pridružili.

29 I. B. je bila prostost odvzeta v Belgiji 11. decembra 2007 na podlagi opozorila, ki so ga romunski organi 10. februarja 2006 vnesli v Schengenski informacijski sistem (SIS) z namenom njegovega prijetja in izročitve tem organom zaradi izvršitve kazni odvzema prostosti, ki mu je bila naložena.

30 Državni tožilec, ki je menil, da je treba to zaprosilo šteti za evropski nalog za prijetje, je zadevo predložil preiskovalnemu sodniku in ta se je s sklepom z dne 12. decembra 2007 odločil, da se I. B. pogojno izpusti na prostost do dokončne odločitve o njegovi predaji.

31 Tribunalul Bucureşti je 13. decembra 2007 zoper I. B. izdalo evropski nalog za prijetje zaradi izvršitve štiriletne zaporne kazni, na katero je bil obsojen v Romuniji.

32 I. B. je 19. decembra 2007 pri Office des étrangers (urad za tujce) vložil prošnjo za podelitev statusa begunca v Belgiji.

33 Državni tožilec je 29. februarja 2008 predlagal prvostopenjskemu sodišču v Nivellesu, naj nalog za prijetje, ki ga je izdal romunski izvršitveni pravosodni organ, razglasi za izvršljiv.

34 I. B. sta bila 2. julija 2008 zavrnjena podelitev statusa begunca in statusa subsidiarne zaščite. Glede te zavrnitve, ki jo je marca 2009 potrdil Conseil du contentieux des étrangers (svet za pravdne zadeve za tujce), trenutno teče postopek pred Conseil d'État (Belgija).

35 Prvostopenjsko sodišče v Nivellesu je v sklepu, ki ga je sprejelo 22. julija 2008, pri preizkusu pogojev, ki jih mora izpolnjevati evropski nalog za prijetje, da bi ga bilo mogoče izvršiti, ugotovilo, da ta nalog izpolnjuje vse pogoje, ki so določeni v zakonu o evropskem nalogu za prijetje. Natančneje, presodilo je, da ni resnega razloga za mnenje, da bi bile z izvršitvijo tega naloga za prijetje I. B. kršene temeljne pravice.

36 Glede tega je to sodišče navedlo, da se zadevni evropski nalog za prijetje sicer nanaša na izvršitev sodne odločbe, ki je bila sprejeta v odsotnosti, vendar pa je romunski izvršitveni pravosodni organ predložil jamstva, ki jih je treba šteti za zadostna v smislu člena 7 zakona o evropskem nalogu za prijetje, saj je v tem nalogu za prijetje

pojasnjeno, da se lahko v skladu s členom 522a romunskega kazenskega zakonika osebi, ki je bila obsojena v odsotnosti, na njeno zahtevo ponovno sodi na prvi stopnji.

37 Prvostopenjsko sodišče v Nivellesu je ugotovilo, da se I. B. ne more opreti na člen 6, točka 4, zakona o evropskem nalogu za prijetje, ki določa, da se izvršitev evropskega naloga za prijetje, ki je bil izdan zaradi izvršitve kazni, lahko zavrne, če zadevna oseba prebiva v Belgiji in se pristojni organi zavežejo, da bodo kazen izvršili v skladu z nacionalno zakonodajo.

38 Ta razlog za zavrnitev naj bi se namreč nanašal le na obsodbe v odsotnosti, ki so postale pravnomočne, kot določa člen 25 zakona o transferju v povezavi s členom 18(2). I. B. pa naj bi imel še možnost zahtevati ponovno sojenje.

39 Poleg tega to sodišče navaja, da čeprav člen 8 zakona o evropskem nalogu za prijetje določa, da se oseba, na katero se nanaša evropski nalog za prijetje z namenom uvedbe kazenskega postopka in prebiva v Belgiji, lahko preda pod pogojem, da se to osebo po sojenju vrne Belgiji, da bi v njej prestajala kazen, na katero jo je obsodila odreditvena država, pa člen 7 tega zakona določa, da se evropski nalog za prijetje, ki temelji na sodbi, izdani v odsotnosti, šteje za nalog, ki je izdan zaradi izvršitve kazni.

40 Glede na to, da bi ta razlika v obravnavanju lahko povzročila diskriminacijo, in ob upoštevanju okoliščine, da I. B. v smislu omenjene zakonodaje prebiva v Belgiji, je prvostopenjsko sodišče v Nivellesu – ob domnevi, da je treba ta člen 8 razlagati tako, da se nanaša le na evropski nalog za prijetje z namenom uvedbe kazenskega postopka, ne pa tudi na nalog za prijetje zaradi izvršitve obsodbe na kazen odvzema prostosti, ki je bila izrečena v odsotnosti in zoper katero ima obsojenec še eno pravno sredstvo – na

B.

Cour constitutionnelle naslovilo vprašanje o skladnosti omenjenega člena 8 s členoma 10 in 11 ustave, ki se nanašata na načeli enakosti in prepovedi diskriminacije.

41 Ker je Cour constitutionnelle ugotovilo, da zakon o evropskem nalogu za prijetje le prenaša Okvirni sklep 2002/584 v nacionalni pravni red, je prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

„1. Ali je treba evropski nalog za prijetje, izdan zaradi izvršitve obsodbe, izrečene v odsotnosti, ne da bi bila obsojena oseba obveščena o kraju ali datumu obravnave, in zoper katero ima še možnost vložitve pritožbe, šteti ne kot nalog za prijetje, izdan zaradi izvršitve kazni ali ukrepa, vezanega na odvzem prostosti, v smislu člena 4, točka 6, Okvirnega sklepa [2002/584], temveč kot nalog za prijetje, izdan zaradi uvedbe kazenskega postopka, v smislu člena 5, točka 3, tega okvirnega sklepa?

2. Če je odgovor na prvo vprašanje nikalen, ali je treba člena 4, točka 6, in 5, točka 3, tega okvirnega sklepa razlagati tako, da državam članicam ne dovoljujeta, da za predajo osebe, ki prebiva na njihovem ozemlju in je v okoliščinah, opisanih v prvem vprašanju, predmet naloga za prijetje, izdanega zaradi izvršitve kazni ali ukrepa, vezanega na odvzem prostosti, pravosodnim organom odreditvene države določi pogoj, da se ta oseba vrne izvršitveni državi, da bi v njej prestajala kazen ali ukrep, vezan na odvzem prostosti, na katerega naj bi bila dokončno obsojena v odreditveni državi?

3. Če je odgovor na drugo vprašanje pritrdilen, ali ta člena kršita člen 6(2) [EU] ter zlasti načeli enakosti in prepovedi diskriminacije?

4. Če je odgovor na prvo vprašanje nikalen, ali je treba člena 3 in 4 navedenega okvirnega sklepa razlagati tako, da nasprotujeta temu, da pravosodni organi države članice zavrnejo izvršitev evropskega naloga za prijetje, če obstajajo resni razlogi za prepričanje, da bi njegova izvršitev povzročila kršitev temeljnih pravic zadevne osebe, kot so določene v členu 6(2) [EU]?“

Vprašanja za predhodno odločanje

42 Za uvod je treba na prvem mestu pojasniti, da se Okvirni sklep 2002/584 v skladu s členom 32 uporablja za zahteve za izvršitev naloga za prijetje, ki so bile prejete po 1. januarju 2004, pod pogojem, da izvršitvena država članica ni izjavila, da bo zahteve v zvezi z dejanji, storjenimi pred 7. avgustom 2002, še naprej obravnavala v skladu z metodami izročitve, ki so se uporabljale pred 1. januarjem 2004. Zahteva, na katero se nanaša postopek v glavni stvari, se nanaša na dejanja pred 7. avgustom 2002, vendar ni sporno, da Kraljevina Belgija take izjave ni podala. Torej se za obravnavano zadevo uporablja ta okvirni sklep.

43 Na drugem mestu je treba opozoriti, da med razlogi za neizvršitev evropskega naloga za prijetje, ki so našteti v členih 3 in 4 tega okvirnega sklepa, ni niti obstoja prošnje za azil niti prošnje za dodelitev statusa begunca ali subsidiarne zaščite.

44 Glede, natančneje, prošnje za azil, ki jo je na pristojne organe naslovil državljan druge države članice EU, edini člen Protokola št. 29 o azilu za državljane držav članic Evropske unije, ki je priložen Pogodbi ES (postal Protokol št. 24, priložen PDEU), določa zlasti, da se zaradi ravni varstva temeljnih pravic in svoboščin v državah članicah Evropske unije države članice za vse pravne in praktične namene glede azilnih zadev med seboj obravnavajo kot varne izvorne države.

45 Poleg tega je treba pojasniti, da se prošnja za dodelitev statusa begunca ali subsidiarne zaščite, ki jo je vložil državljan države članice, ne nanaša na področje uporabe mehanizma mednarodne zaščite, ki ga uvaja Direktiva Sveta 2004/83/ES z dne 29. aprila 2004 o minimalnih standardih glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljani tretjih držav ali osebe brez državljanstva, da se jim prizna status begunca ali osebe, ki iz drugih razlogov potrebuje mednarodno zaščito, in o vsebini te zaščite (UL L 304, str. 12).

46 Zato dejstva, da je I. B. pri pristojnih belgijskih organih vložil prošnjo za dodelitev statusa begunca ali subsidiarne zaščite v smislu Direktive 2004/83, ni mogoče šteti za upoštevno za odgovore, ki jih je treba dati na vprašanja, ki jih je postavilo predložitveno sodišče.

47 Na tretjem mestu je treba opozoriti, da predložitveno sodišče izhaja iz domneve, da mu je bila predložena zahteva za izvršitev sodbe, izrečene v odsotnosti, v smislu člena 5, točka 1, Okvirnega sklepa 2002/584. Zato je v njegovi pristojnosti, da po potrebi uporabi možnosti, ki mu jih ponuja člen 15(2) tega okvirnega sklepa, in to preveri. V vsakem primeru pa je opredelitev glede dejanskih in pravnih vprašanj, ki so navedena v predložitveni odločbi, v pristojnosti Sodišča.

Prvo in drugo vprašanje

48 S prvim in drugim vprašanjem, ki ju je treba obravnavati skupaj, predložitveno sodišče v bistvu sprašuje, ali se člena 4, točka 6, in 5, točka 3, Okvirnega sklepa 2002/584 lahko razlagata tako, da je izvršitev evropskega naloga za prijetje, ki je bil izdan zaradi izvršitve kazni, izrečene v odsotnosti v smislu člena 5, točka 1, tega okvirnega sklepa, mogoče pogojevati s tem, da se zadevna oseba, ki je državljan izvršitvene države članice ali v njej prebiva, v nekaterih primerih tja vrne na prestajanje kazni, izrečene v novem sodnem postopku, ki bi v odreditveni državi članici potekal ob njeni navzočnosti.

49 Da bi odgovorili na ti vprašanji, je treba pojasniti, da se evropski nalog za prijetje lahko, kot določa člen 1(1) Okvirnega sklepa 2002/584, nanaša na dva položaja. Tako se lahko izda na eni strani z namenom uvedbe kazenskega postopka ali na drugi strani zaradi izvršitve kazni zapora ali ukrepa, vezanega na odvzem prostosti.

50 Čeprav Okvirni sklep 2002/584 temelji na načelu medsebojnega priznavanja, to priznavanje, kot je razvidno iz členov od 3 do 5 tega okvirnega sklepa, ne pomeni absolutne obveznosti izvršitve izdanega naloga za prijetje.

51 Ureditev tega okvirnega sklepa, kot izhaja zlasti iz določb omenjenih členov, namreč državam članicam pušča možnost, da pristojnim pravosodnim organom v določenih okoliščinah omogočijo sprejetje odločitve, da je treba naloženo kazen izvršiti na ozemlju izvršitvene države članice.

B.

52 To zlasti izhaja iz členov 4, točka 6, in 5, točka 3, Okvirnega sklepa 2002/584. V zvezi z dvema vrstama evropskega naloga za prijetje, ki ju vsebuje zadnjenavedeni člen, je namen teh določb zlasti omogočiti, da se kot posebej pomembna izpostavi možnost, da se zahtevani osebi po prestani kazni, na katero je bila obsojena, omogočijo boljše možnosti za ponovno vključitev v družbo (glej zlasti sodbo z dne 6. oktobra 2009 v zadevi Wolzenburg, C-123/08, ZOdl., str. I-9621, točka 62).

53 Nič ne omogoča zaključka, da zakonodajalec Unije tega namena ni imel v zvezi z osebami, ki se jih zahteva na podlagi obsodbe, ki je bila izrečena v odsotnosti.

54 Na eni strani se namreč za sodno odločbo, ki je bila izrečena v odsotnosti, če zadevna oseba ni bila osebno vabljena na obravnavo ali o datumu in kraju obravnave ni bila kako drugače obveščena, uporablja Okvirni sklep 200/584, ki v členu 5, točka 1, natančno določa, da je izvršitev naloga za prijetje, ki je bil izdan na podlagi take odločbe, mogoče pogojevati z jamstvom, da bo imela zadevna oseba možnost zahtevati ponovno sojenje.

55 Na drugi strani samo okoliščina, da navedeni člen 5, točka 1, izvršitev naloga za prijetje, ki je bil izdan na podlagi odločbe, izrečene v odsotnosti, pogojuje s takim jamstvom, ne more učinkovati tako, da za tak nalog ne veljajo namen ali pogoji iz členov 4, točka 6, in 5, točka 3, Okvirnega sklepa 2002/584, s katerima naj bi se zahtevani osebi omogočile boljše možnosti za ponovno vključitev v družbo.

56 Če obsodba v odsotnosti, na kateri v postopku v glavni stvari temelji nalog za prijetje, še ne bi bila izvršljiva, bi bila cilj in namen predaje prav to, da se omogoči pregon ali

da se začne ponovno sojenje, se pravi, da bi bila predaja opravljena z namenom kazenskega pregona na podlagi člena 5, točka 3, Okvirnega sklepa 2002/584.

57 Glede na to, da je položaj osebe, ki je bila obsojena v odsotnosti in ki ima še vedno možnost, da zahteva ponovno obravnavo, primerljiv s položajem osebe, na katero se nanaša evropski nalog za prijetje z namenom uvedbe kazenskega postopka, ni nobenega objektivnega razloga, da izvršitveni pravosodni organi, ki ravnajo v skladu s členom 5, točka 1, Okvirnega sklepa 2002/584, ne bi smeli postaviti pogoja, ki je naveden v členu 5, točka 3.

58 Poleg tega samo taka razlaga dejansko omogoča resnično možnost, da se osebi – ki prebiva v izvršitveni državi članici in zoper katero se, ker je bila obsojena na podlagi sodne odločbe, ki še ni izvršljiva, lahko začne ponovna obravnava v odreditveni državi članici – omogočijo boljše možnosti za ponovno vključitev v družbo.

59 Nazadnje, ta razlaga omogoča tudi, kot je poudarila zlasti švedska vlada, da se osebi, ki je bila obsojena v odsotnosti, zato da bi lahko na podlagi člena 4, točka 6, Okvirnega sklepa 2002/584 prestajala kazen v državi članici, v kateri prebiva – v smislu upoštevnih določb te države članice – ni treba odreči novi obravnavi v odreditveni državi članici.

60 Torej lahko, kot so trdile vse države članice in Evropska komisija, ki so predložile stališča glede prvega vprašanja ali prvega in drugega vprašanja, izvršitvena država članica predajo osebe, ki je položaju, v kakršnem je I. B., hkrati pogojuje s pogojema iz točk 1 in 3 člena 5 Okvirnega sklepa 2002/584.

61 Glede na zgoraj navedene razloge je treba na prvo in drugo vprašanje odgovoriti, da je treba člena 4, točka 6, in 5, točka 3, Okvirnega sklepa 2002/584 razlagati tako, da če je zadevna izvršitvena država članica člen 5, točki 1 in 3, tega okvirnega sklepa prenesla v nacionalni pravni red, je izvršitev evropskega naloga za prijetje, ki je bil izdan zaradi izvršitve kazni, ki je bila izrečena v odsotnosti v smislu člena 5, točka 1, tega okvirnega sklepa, mogoče pogojevati s tem, da se zadevna oseba, ki je državljan izvršitvene države članice ali v njej prebiva, v nekaterih primerih tja vrne na prestajanje kazni, izrečene v novem sodnem postopku, ki bi v odreditveni državi članici potekal ob njeni navzočnosti.

Tretje in četrto vprašanje

62 Tretje in četrto vprašanje sta bili dejansko postavljeni le za primer, če glede na odgovor na prvo in drugo vprašanje v okoliščinah, kakršne so v postopku v glavni stvari, izvršitveni pravosodni organi predaje zadevne osebe ne bi mogli pogojevati s tem, da se jo vrne v izvršitveno državo članico.

63 Ker je Sodišče to možnost pogojevanja predaje z zagotovitvijo jamstva iz člena 5, točka 3, Okvirnega sklepa 2002/584 v odgovoru na prvo in drugo vprašanje dopustilo, na tretje in četrto vprašanje ni treba odgovoriti.

Stroški

64 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (četrti senat) razsodilo:

Člena 4, točka 6, in 5, točka 3, Okvirnega sklepa Sveta z dne 13. junija 2002 o evropskem nalogu za prijetje in postopkih predaje med državami članicami (2002/584/PNZ) je treba razlagati tako, da če je zadevna izvršitvena država članica člen 5, točki 1 in 3, tega okvirnega sklepa prenesla v nacionalni pravni red, je izvršitev evropskega naloga za prijetje, ki je bil izdan zaradi izvršitve kazni, ki je bila izrečena v odsotnosti v smislu člena 5, točka 1, tega okvirnega sklepa, mogoče pogojevati s tem, da se zadevna oseba, ki je državljan izvršitvene države članice ali v njej prebiva, v nekaterih primerih tja vrne na prestajanje kazni, izrečene v novem sodnem postopku, ki bi v odreditveni državi članici potekal ob njeni navzočnosti.

Podpisi